3e JAARGe. № 260.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenb. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa. „ do. „ 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

DINGSDAG 30 OCTOBER 1860.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld,
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wo dt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

Met referte aan de advertentie in de *Javasche Courant* van 24 October no. 85, wordt bekend gemaakt dat de

op Dingsdag 30 October geannonceerde

UITBESTEDING

voor de levering van verschillende benoodigdheden voor 's lands dienst in deze residentie eerst

ZAL PLAATS HEBBEN

op

WOENSDAG op den 7 November aanstaande.

Aan belanghebbenden wordt opgemerkt dat in de verdeeling der perceelen eenige verandering is gebragt.

SOERABAYA, Namens den Resident,
29 *October* 1860. *de Secretaris,*
(1724) CH. TROMP.

De Resident van *Soerabaya* maakt bekend, dat op Vrijdag den 16den November e. k. bij 's land pakhuizen te *Soerabaya*, in het openbaar zullen worden verkocht: 400,000. Amsterdamsche ponden doorgekapt kopergeld, waarvan een monster bij de vermelde pakhuizen ter bezigtiging.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden bedoeld in de *Javasche Courant* van den 10den October 1860 No. 81.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd,*
den 18*den October* 1860. **O. VAN REES.**
(1657)

De Resident van Soerabaya, zich refererende aan de ter zake betrekkelijke Gouvernements publicatien, opgenomen in de *Javasche Couranten* van den 13 en 17 dezer No. 82 en 83, maakt bij deze bekend, dat op de daarbij vermelde voorwaarden de openbare verpachting van de verschillende zoogenaamde kleine middelen in de residentie Soerabaya, en het regt tot den verkoop van amfioen in het klein in de Residentien Soerabaya en Kedirie over 1861, zal plaats hebben in den dalm van den Regent van Soerabaya, op Zaturdag den 3den November a. s., des morgens te 8 ure precies.

SOERABAYA, Namen den Resident,
den 25sten October 1860. *De Secretaris.*
(1709) **CH. TROMP.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Woensdag den 31sten October 1860.

Bij de weduwe *Mossembekker*, te Pesapen (Nieuw-Holland) van den boedel van wijlen haren echtgenoot.

Op Donderdag den 1sten November 1860.

Bij *F. Heijman*, in de Chineesche kamp, van diverse goederen.

Op Vrijdag den 2den November 1860.

Voor het kantoor van den *deurwaarder Lamwijk*, in de stad, van eenige vastigheden van de Chineesche vrouw *The kiet Nio.* (1699)

Op Zaturdag den 3den November 1860.

Bij den Majoor *Moorrees*, te Krambangan, van meubelaire goederen, enz.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER*, C. A. DE BEIS, *Muller.*
Eenige kennisgave.
SOERABAIJA, 28 *October* 1860. (1728)

Bevallen van een' *ZOON*, M. A. VOGELZANG, *ten Cate.*
PASOEROEAN, 27 *October* 1860. (1731)

VENDUTIE

Op Woensdag den 31sten October a. s.

voor het sterfhuis van wijlen den heer

A. K. MOSSEMBEKKER,

in de stad (achter de binnenboeijen)

VAN

Diverse SOORTEN van STOELEN, TAFELS, KLEERKASTEN, BANKEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN. HANGEN STAANDE LAMPEN, TAFEL en THEE SERVIEZEN, ZILVERWERK, BLOEMEN IN POTTEN, Een Europesche WAGEN voor een en twee PAARDEN, een goede PALANKIJN, WAGENTUIG enz. enz. (1685)

VENDUTIE

Op Donderdag den 1sten November a. s.

BIJ

F. H. HEIJMAN,

VAN DIVERSE COMMISSIE-GOEDEREN. (1706)

Op de VENDUTIE

van den 1sten November a. s.

zal nog worden verkocht.

voor rekening van belanghebbenden

HB en Z $ 627/629 3 kisten ONGEB. KATOEN INHD. ieder 50 stuks.

HB en Z $ 616— 1 kist MADAP. INHD. 50 stuks.

(1729) **F. H. HEIJMAN.**

Op de VENDUTIE

van den 1sten November a. s.

zal nog worden verkocht:

Een ERF, ter inhoudsvlakte van 105 ☐ Nederl. ellen, en 86 ☐ palmen, met het daarop staande STEENEN met PANNEN GEDEKT HUIS, gelegen in de *Maleische kamp alhier*, blok 2, wijk III. bij de verponding geregistreerd onder No. 1526, en aangeslagen voor ƒ 6000.—

(1707) **F. H. HEIJMAN.**

Op de VENDUTIE

van den 1sten November a. s.

zal nog worden verkocht.

20 kisten CHAMPAGNE, SUIKERWERK, ENGELSCHE ZADELS en FRANSCHE RUM.

(1730) **F. H. HEIJMAN.**

Op de VENDUTIE.

van den 1ste November a. s.

zal nog worden verkocht

SCHEEPSLUIWAGENS, ROSBORSTELS, STOFFERS, diverse KWASTEN en diverse BOENDERS.

(1722) **F. H. HEIJMAN.**

Op de VENDUTIE

van den 1sten November 1860.

zullen nog verkocht worden:

DRIE SPANNEN SUMBAWASCHE WAGEN-PAARDEN.

(1726) **HEIJMAN.**

VENDUTIE wegens VERTREK.

Op Zaturdag 3 *November*

ten huize van de Hoog EdG. Heer

MOORREES,

majoor Inf.

naast de Militaire Cantine in de stad.

Van goed onderhouden MEUBELAIRE GOEDEREN.

(1736)

HOUT-VENDUTIE.

Op Maandag den 5den November e. k.

TE

SIDHO-ARDJO

van plus minus 1000 BALKEN,

allen zeer geschikt voor den afvoer gelegen.

(1583) **ZANTHUIJS qq.**

DE NAAM.

(*Vervolg.*

— Om op die wijze misschien ANNA onherstelbaar te compromitteren? Neen, GEORGE! dat gaat in 't geheel niet, en al deed ik het, tien tegen één dat ik werd afgescheept zoo als toen, zoo nog niet erger!"

— Maar, mijn hemel! mijnheer ALTINK is altijd en voor iedereen de beleefdste man ter wereld. Hoe zou hij..."

— Iemand kunnen afwijzen wiens verlangen hij moest en kon vervullen?... Hoor slechts! Toen ANNA, na vier jaren lang bij hem aan huis te hebben gewoond, na voor het grootste gedeelte de opvoeding van zijne beide oudste meisjes te hebben voltooid, plotseling, en zonder dat ik noch iemand anders er op voorbereid was, het huis van den heer ALTINK had verlaten — toen was het nog zonder erg en zonder eenige bijgedachte, dat ik den heer ALTINK vroeg waarheen zijne nicht was vertrokken, en of zij spoedig hier zou terugkeeren. Hij antwoordde op de laatste vraag alleen met de verzekering, dat zij waarschijnlijk nimmer weder zijn drempel zou betreden, en op de andere, dat hij niet wist waar zij zich bevond. Dit antwoord, met afschrikkende hoogheid en strengheid gegeven, was een zoo blijkbaar opzettelijk verzwijgen van een deel en wel het voornaamste deel der waarheid, dat het mij was als of mij een emmer koud water over 't lijf werd gegoten. Onwillekeurig vroeg ik, half stamelend, of er dan iets onaangenaams was gebeurd, of ANNA zich op eene of andere wijze de haar verleende vriendschap en bescherming onwaardig had gemaakt? Het antwoord was dat er niets buitengewoons was voorgevallen, maar dat men met onderling goedvinden had besloten dat ANNA het huis zou verlaten, en eene familie, welke naar de Oost vertrok, daarheen zou vergezellen als gouvernante. Voor 't overige wenschte hij niet door vragen lastig gevallen te worden, die hij toch niet zou kunnen of mogen beantwoorden. Ik liet mij echter niet afschrikken; ik beriep mij op het vertrouwen, dat hij steeds in mij had gesteld; op de belangstelling, welke ik van hem had mogen ondervinden; op zijne herinnering, dat hij toch niet had kunnen voorbijzien hoe iets meer dan een gewoon gevoel van sympathie mij tot zijne nicht had getrokken.... Toen ik hiervan begon te spreken vroeg hij op eenmaal, kort en scherp, of ik zijne nicht beminde en of zij daarvan kennis droeg Ik antwoordde naar waarheid dat ik van het eerste nog naauwelijks zelf zekerheid had, en dat ANNA nooit iets uit mijnen mond had gehoord wat daarop in de verte had gezinspeeld. Het was of mijne verzekering hem van eene groote bezorgdheid onthief; hij hernam, zoo mogelijk nog koeler en scherper: „Welnu, des te beter voor u en voor haar!" Ik bad hem mij den zin van die vreemde, harde woorden te verklaren; ik smeekte hem te bedenken, dat, terwijl hij dus moedwillig mij pijnigde in wat mij het meeste ter harte ging, hij tevens eene blaam wierp op haar die in elk geval als weeze en als vrouw een dubbel regt had op zijne loyauteit. Hij bleef weigeren. Ik drong hem om mij te zeggen waar zij zich bevond, waar ik haar kon schrijven; ik beloofde hem plegtig niet te zullen trachten haar te ontmoeten, geen stap te zullen doen zonder zijne voorkennis. Vergeefs, mijnheer ALTINK bleef weigeren. In 't eind dreigde ik zelfs; mijn verstand werd door die onwrikbare koelheid beneveld, mijn bloed werd warm. Ik dreigde, God weet met wat! met het oordeel der wereld, met een regterlijk onderzoek, met een openlijk schandaal!... Vergeefs, daar was zelfs geen zweem noch van drift, noch van gevoel op zijn gelaat, in zijne stem, toen hij mij antwoordde dat in het oog der wereld afwezigen en jonge loshoofden altijd ongelijk hebben tegenover een man van gezag en invloed als hij; dat het wat al te gek zou klinken wanneer de regter naar de reden vroeg, waarom de voogd zóó en niet anders beschikte over de bestemming van zijne pupil; dat ik eene carrière te verliezen had, en dat een openlijk schandaal niet het geschiktste middel was om haar te behouden. Half woedend van smart en teleurstelling, half wanhopig over de nederlaag die mijne onstuimigheid had geleden tegenover dat ondoordringbare masker van koelheid en onwil, verliet ik het huis van mijnheer ALTINK. Ik heb het sedert niet meer dan een paar malen betreden; eerst om, door een beroep te doen op zijn gevoel, iets te vernemen van het meisje, dat ik lief had; later om hem als man van eer op te eischen tot de openlijke tegenspraak van de schandelijke geruchten welke men omtrent zijne nicht had verspreid. Alles te vergeefs! mijne liefde was eene dwaasheid, meende hij; de naam van zijne nicht, zoowel als zijn eigen naam, achtte hij verheven boven de geruch-

Op den 27sten November aanstaande.

Zullen door de ondergeteekenden vóór hunne pakhuizen publiek aan de meestbiedende voor rekening van belanghebbenden worden verkocht, de ondervolgende GOEDEREN, alles toebehoorende aan het wegens expiratie ingetrokken KOFFIJ HUURLAND *Ardjosarie* in deze Residentie, bestaande in:

Een PLANKEN WOONHUIS met ATTAP GEDEKT.
KOFFIJ LOODSEN } met ATTAP en PANNEN GEDEKT.
en woningen. }
Eenige MACHINERIEN behoorende bij pelmolens.
35 TREKBEESTEN.
9 KARREN.
2 METALEN KANONNEN.
3 GEWEREN.
SMIDS en TIMMERMANS GEREEDSCHAPPEN.
1 WEEGSCHAAL met 500 ℔ gewigten.
GUNNIJ en andere zakken.
1 METALEN KLOK.
Eenige MEUBILAIRE GOEDEREN.
3 GEDOKKANS.
Eenige HOUTWERKEN,
en verders wat te voorschijn zal worden gebragt.

De verkoop van huizingen geschiedt voor afbraak.

(1684) **W. MAJOR & CO.**
Pasoeroean.

HOUTVENDUTIE

TE

Sidho-Ardjo

op Donderdag den 6den December aanstaande

VAN

725 STUKS BALKEN

(1715) P. C. VAN ROIJEN.

Op een nader te bepalen dag

zal bij den ondergeteekende

op de **VENDUTIE**

verkocht worden

een STEENEN met ATAPPEN GEDEKT HUIS staande op gouvernements GROND, gelegen te *Passaar Bezaar wetlan* Blok 3e wijk Q bij de grond-huur geregistreerd onder N°. 129, thans bewoond door den heer **C. H. VAN LIGTEN.**

(1694) **F. H. HEIJMAN.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

STOOMBOOT

PRINS VAN ORANJE.

directe dienst tusschen Sourabaija, Batavia & vice versa.

gedurende **November.**

Vertrek van **Soerabaija**	Verblijf te **Batavia**	Vertrek van **Batavia**
Zaturdag den 3den	5, 6, 7 en 8sten	Vrijdag den 9den
Dingsdag den 13den	15, 16, 17 en 18den	Maandag den 19
Vrijdag den 23sten	25, 26, 27 en 28st.	Donderdag den 29

Dus in éene week heen en terug, met 4 dagen oponthoud te Batavia.

(1712) **MAJOR MATZEN & CO.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden per het campagne Barkschip

AEGIDIA PAULINA,

gevoerd door kapitein Itz.

Deze bodem heeft luchtige en comfortable inrigtingen voor passagiers, vaart eenen geexamineerden geneesheer en zal in den loop der maand December vertrekken.

Nadere inlichtingen te bekomen bij den gezagvoerder in het *Marine Hotel* en bij

de Agenten,

(1721) **B. KOPERSMIT & CO.**

PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden met het snelzeilende Ned. schip

HENDRIK IDO AMBACHT,

KAPITEIN L. BIJL,

om tegen einde dezer maand te vertrekken.

Deze bodem heeft zeer luchtige hutten vaart, een geëxamineerden Doctor en kan aan repatrieërende personen bijzonder worden aanbevolen.

Nadere informatiën bij

de agenten,

(1628) **E. TEN BRINCK & CO.**

Het snelzeilende Nederlandsche schip

PATRIARCH SAMHIRI,

gezagvoerder G. G. LION,

varende een bekwamen geneesheer en van ruime en luchtige hutten en badkamer voorzien, kan nog eenige passagiers naar NEDERLAND aannemen.

Het vertrek is bepaald uiterlijk op 15 November a. s. van PASSAROEANG, direkt naar NEDERLAND.

Nadere informatien bij,

De Agenten,

(1630) E. TEN BRINCK & CO.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM

wordt aangeboden met het snelzeilende 1ste klasse Nederlandsch barkschip

MARIA ELISE,

KAPITEIN M. VAN DER PUTTE,

om tegen het laatst van deze maand via **Pasoeroean** naar **Nederland** te vertrekken.

Informatien bij

de agenten,

(1574) P. KERVEL & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND,

wordt aangeboden met het uitmuntend ingerigt Nederlandsch Barkschip

JOAN MELCHIOR KEMPER,

KAPITEIN J. SALM;

het schip zal einde November ter vertrek gereed zijn. Voor informatien bij den gezagvoerder in het *Marine Hotel* en bij

de Agenten,

(1735) **MAC LENNAN & CO.**

MET HET NEDERL. BARK SCHIP,

STAD MIDDELBURG,

kapitein D. D. OUWEHAND,

gunstig bekend door deszelfs vlugge reizen en goede inrigting, wordt eene allezins aanbevelingswaardige gelegenheid aangeboden naar Nederland.

Het schip vaart een geexamineerde DOCTOR, en zal tegen het laatst der volgende maand van **Pasoeroean** vertrekken.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den gezagvoerder te **Pasoeroean** en alhier bij

De Agenten,

(1738) **FRASER EATON & CO.**

VEREENIGING VAN ASSURADEUREN TE AMSTERDAM.

De ondergeteekenden hebben de eer belanghebbenden te berigten, dat zij door de vereeniging van Assuradeuren te Amsterdam benoemd zijn tot agenten voor *Soerabaija* en omliggende plaatsen, en zij deze benoeming aangenomen hebben.

Schepen en goederen verzekerd te Amsterdam, zijn bij beschadiging aan het toezigt van het agentschap onderworpen, en worden belanghebbenden, in het belang van die het aangaat, uitgenoodigd bij zeeschade dadelijk kennis te geven aan

De agenten voor Soeraboija en omliggende plaatsen van de Vereeniging van Assuradeuren te Amsterdam.

(1681) P. KERVEL & CO.

SAMARANGSCHE SCHOUWBURG LOTERY.

Nog eenige loten verkrijgbaar ten kantore van den Heer van Noord Borski. [1690]

Bij de Agenten te Soerabaija

VAN DE

OOST-INDISCHE ZEE EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

gevestigd te Batavia,

is thans gelegenheid tot het onmiddelijk verzekeren tegen gevaar voor Zee en Brand.

SCHIMMELPENNINCK & CO.

(1214) *Agenten.*

TE KOOP

EEN STEENEN HUIS en **BIJGEBOUWEN** met regt van opstal op **EEN ERF** en **TUIN** groot 8000 vierkante ellen, gelegen aan de *Kalie-Anjer*, buiten de outeigenings-limite der vesting te Soerabaya.

Te bevragen bij den uitgever dezes. (1732)

De ondergeteekenden alhier eenen

HOUT-HANDEL

opgerigt hebbende, bevelen zich aan voor de levering van alle mogelijke HOUTWERKEN, geschikt voor huis- en scheepsbouw.

SOERABAYA, **ZANTHUIS & CO.**
30 *October* 1860. (1733)

VAN AF HEDEN

à Comptant verkrijgbaar

kaartjes van 10 ℔ ieder, voor de verwacht wordende lading **Ys**, in het commissiehuis van

(1725) **A. H. DEELEMAN.**

ten van den dag. Ten slotte gaf hij mij niet onduidelijk te kennen dat ik zijn huis liefst maar moest mijden... Welnu! dat was onnoodig: ik begeerde ook niets meer te doen te hebben met dien man, zonder eer en zonder gevoel!"

„Ik beken, dat ge van uw standpunt gezien, eenig regt hebt om mijnheer ALTINK van ongevoeligheid en onregtvaardigheid te verdenken. En toch kon het wel eens zijn dat de onregtvaardigheid bij u school. Wie weet of zijne handelwijze en stilzwijgen niet hunne goede redenen hebben; wie weet welk eene groote dienst hij u heeft bewezen, door die gelegenheid af te snijden om u door hartstogt en gevoel tot eene of andere onvoorzigtigheid te laten vervoeren."

— GEORGE, hebt ge ANNA gekend?" vroeg KAREL.

— Even slechts. Zoo als ge weet verscheen zij weinig in het publiek, en het was een paar maanden vóór haar vertrek, dat ik bij de familie ALTINK visites begon te maken; zoodat ik haar slechts een enkele keer heb ontmoet en gesproken."

— En welke impressie maakte zij toen op u?"

— Impressie... impressie... wel, om u de waarheid te zeggen, ik vond alleen dat zij er niet kwaad uitzag; dat ze niet heel veel sprak, als er vreemden bij waren, en.. ja, dan vond ik ook nog dat er wel een ligte tint van sentimentaliteit over al haar spreken en doen lag."

— Sentimentaliteit!... omdat ze te edel, te fijn gevoelde om vrede te hebben met het valsche van hare positie, half bloedverwante, half ondergeschikte, en omdat ze maar liefst zweeg waar men scheen te twijfelen aan haar regt van mede te mogen spreken... Eene fraaije reden, voorwaar! om haar te beschuldigen zoo als men heeft gedaan, van affectatie, van trotschheid, van overdrevene gevoeligheid! Maar verder... ge kwaamt later veel en dikwijls bij ALTINK: ge waart er eene poos tijds zelfs zeer intiem. Welnu! hoe oordeelden, ik vraag niet mijnheer ALTINK, maar hoe oordeelden zijne kinderen, de twee oudste meisjes over ANNA?"

— Ik moet bekennen, als ze van haar spraken, dan was het altijd met zigtbare ingenomenheid en liefde; maar dat gebeurde niet veel, en..."

— Natuurlijk! papa was er niet op gesteld dat zijne kinderen zulke gevoelens koesterden omtrent iemand die hij uit zijn huis had gestooten, zonder daarvoor éene reden te willen of te kunnen opgeven; maar verder..."

— Ik geloof niet, KAREL! dat ge in eene stemming zijt om veel waarde te hechten aan mijne opmerking, dat de gehechtheid van kinderen van twaalf en dertien jaren, zoo als de meisjens van ALTINK waren toen ANNA het huis verliet, niet bewijst dat zij thans nog hetzelfde oordeel zouden vellen over haar, die zeker als gouvernante een goeden indruk achterliet, maar waarvan zij als kinderen..."

— Niet alles konden weten of gelooven wat later door de zachtmoedige, edeldenkende publieke opinie werd ondersteld. Zeker! zeker! 't was nog al dom van de meisjes, dat zij het gezag van dien onfeilbaren regter een oogenblik betwijfelden: ze zijn nu zeker reeds lang van die bekrompenheid genezen."

— Bekrompenheid of niet, de meisjens van ALTINK hebben zich, even als ik, wel niet aan de praatjes der wereld gestoord, maar begrepen toch ook dat ANNA evenmin eene heilige als eene perfectie is geweest. Dat kan zij alleen zijn in de oogen van een romanesken minnaar."

— Zoo als ik, niet waar? Welnu! mijnheer de practicus, ik zal de moeite nemen u met een enkel woord, en op zeer practische gronden, te bewijzen dat ik er mijlen ver van verwijderd was om voor romanheld te willen spelen, en dat ik ANNA evenmin ooit heb beschouwd als een van die onmogelijke wezens, waarop de romanschrijvers ons somtijds onthalen. ANNA heeft vier jaren in huis van haren oom doorgebragt; zij kwam er van eene verre kostschool, en terwijl zij te eenvoudig en te onervaren was om te doen wat men gewoonlijk *poseren* noemt, bezat zij te veel gevoel en te veel kieschheid om niet te bespeuren dat mijnheer ALTINK de laatste man ter wereld was, die eene afhankelijke bloedverwante het dubbelzinnige van hare positie kon doen vergeten. Vrolijk en onbezorgd van aard, werd zij alleen door de wijze waarop men haar behandelde, gedwongen tot die stille en raadselachtige houding, waaruit men later aanleiding heeft genomen om haar te miskennen, en die althans weinig geschikt was, om haar bij eene oppervlakkige kennismaking te doen schitteren, of de oogen te verblinden, zelfs van een jong mensch, die, minder dan ik, gewoon was aan het kruisvuur van meisjes-coquetterien.

(*Wordt vervolgd.*)

PUIKE HARING

PAS ONTVANGEN
bij
(1719) **GEBR. VAN DELDEN.**

IN VOORRAAD
GOMELASTIEKE OVERSCHOENEN,
tegen zeer billijke prijzen
(1727) bij LE ROY & CO.

BRANDHOUT
Verkrijgbaar in den tuin van den heer NASH bij
(1610) **TROENO.**

Per *Mentor* en *Bellatrix* ontvangen.
Zijden chenilles in **diverse couleuren.**
Fraaije **Kunstbloemen.**
Diverse keukengereedschappen als:
Koperen Taartepannen.
„ **Tulbands pannen.**
„ **Kaakjes** „
„ **Poffertjes** „
„ **Koffij kannen** met **Komfoors.**
„ **Melkpannetjes.**
Blikken filtreer Koffijkannen.
„ **Puddingvormen.**
„ **Waschbekkens** in 6 grootten.
IJzeren Koekenpannen.
Vuilnis blikken.
Korte Stoffers.
Lange „
Luiwagens.
Boenders.
Vertind ijzeren braadpannen.
„ „ **Roosters.**
„ „ **Kookpannen.**
„ „ **Koekenpannen.**
Hangstolpen.
Bij
(1718) D. MAURITZ MARTENS.

BOEKHANDEL LE ROY & CO.

Professor M. J. SCHLEIDEN'S populaire voorlezingen over de plant en haar leven. Met figuren en gekleurde platen ... *f* 8.—
DR. J. H. VAN DEN BROEK. De natuur, beschreven in tafereelen tot zelfonderrigt, verspreiding en bevordering van natuurkennis ... „ 8.—
DR. W. F. A. ZIMMERMAN. De aardbol en zijne natuurwonderen. Twee deelen voorzien van eene menigte afbeeldingen en kaarten. „ 15.—
Sir JOHN MALCOLM. De staatsgeschiedenis van Indie 1784 tot 1823 uit het Engelsch door J. Olivier, voorheen secretaris te Palembang op Sumatra. Twee deelen ... „ 10.—
Munt- maat- en gewigtboek. Alphabetische vraagbaak, betreffende de geldspetien, maten en gewigten, effecten, actien, wisselwezen en koersen, banken, handelsinrigtingen en usantien van alle landen en plaatsen ... „ 10.—
MR. S. J. COHEN. Oost-Indische vraagbaak voor reeders, kooplieden, cargadoors, scheepsgezagvoerders enz. ... „ 6.—
(1734)

Ter voorkoming van misverstand en de mogelijke gevolgen van dien, vermeenen de ondergeteekende het van hunnen pligt, ter kennisse van belangstellenden te brengen, dat de te Rotterdam opgerigte firma:

NIEUWENHUIJS & CO.

„voor het verduurzamen van levensmiddelen en het „drijven van handel daarin, benevens in verdere „Scheepsprovisien", in geene de minste betrekking staat tot de reeds sedert vele jaren te Amsterdam, (Buitenkant bij de Kalkmarkt *U No.* 65) bestaande firma.
J. H. NIEUWENHUIJS Jr. & Comp.
AMSTERDAM,
6 *Februarij* 1860. (488)

Nederlandsch-Indische
ZEE- EN BRAND-ASSURANTIE
MAATSCHAPPIJ.

Bovengenoemde MAATSCHAPPIJ is voortdurend bereid tot het sluiten van verzekeringen tegen brand op **Woon- en Pakhuizen, Meubilair, Koopmansgoederen,** enz., alsmede op **Fabrieken en Industriëele Etablissementen.**
Informatiën te bekomen bij de Directie te Batavia en bij hare Agenten de Heeren:
B. KOPERSMIT & CO. te *Samarang*, en
FRASER EATON & CO. te *Soerabaija.*
Namens de Directie:
WIGGERS VAN KERCHEM, *Direkteur.*
F. H. TIEDEMAN, *waarnemend* „
(797)

VERKRIJGBAAR
IN DE
STADS-APOTHEEK
VIN DE QUINIUM. (1640)

WISSELS OP NEDERLAND.
bij
het Agentschap van de Factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij. (1217)

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.
Een officier in Britsch Indië vermeldt, dat gedurende de laatste muiterij hij dikwerf in staat was de ellende der arme getrouwe Indianen te verligten door hun deze medicijnen, immer zijn reisgezel, te geven. Deze lieden reisden naderhand honderden mijlen om hunne geheelde wonden te vertoonen, en den zegen van hunnen God over hunnen weldoener af te smeeken.
In het bezit van deze geneesmiddelen is iedereen zijn eigen dokter. Dezelfde officier zegt dat in het oosten niemand ooit zonder dezelve behoort te zijn. In China, Java en het gansche oosten worden deze medicijnen veel gebruikt en grootelijks geacht; in Java inderdaad wordt een geschenk van eene doos met Holloway's zalf en pillen beschouwd als eene hoogst kostbare gift
Ad. *f* **1,—** *f* **3,—** en *f* **5,—** per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij
(1606) **LE ROY & CO.**

VERKRIJGBAAR.
Manilla sigaren N°. **2** per **1000** ... *f* 45.—
Puike boter merk VAN DER LEEUW p. vaatje „ 16.—
„ pond „ 2.—
„ **Hammen** per stuk ... „ 11.—
„ **Sardijntjes** p. doz. *f* 10.— p. blik „ 1.—
Thee (BOEN POUW) per pak van ½ kattie. „ 1.25
id. (HON BIE) „ „ „ ¼ „ „ —.40
Gember, per pot ... „ 3.50
Eau de cologne *H & S* per 6 fl. ... „ 4.—
Champagne JOZEPH PERRIER FILS & Co. in ½ fl. per doz ... „ 30.—
Alter portwijn per dozijn van 24/2 fl... „ 32.—
Cherrij cordial „ „ „ „ „ „ 22.—
Vieux Cognac MARTEL dozijn van 12/1 fl. „ 25.—
John Albertij brandij „ „ „ „ „ 24.—
Genever *AVH* per kelder ... „ 15.—
„ „ „ vijf flesschen ... „ 6.25
„ *VDW* „ kelder ... „ 13.—
„ „ „ vijf flesschen ... „ 5.—
Bier. Echt kitzinger per dozijn ... „ 14.—
„ Haantjes S./P. RENDORP per dozijn.. „ 9.—
Rhijnwijn Hochheimer 1857 per doz. „ 12.—
Idem Erbacher ... „ „ „ 10.—
Medoc st. Julien ... „ „ „ 12.—
Wijnazijn ... per doz. „ 5.—
Bessensap ... „ „ „ 5.—
Castorolie ... per fl. „ 2.—
Japansche soija ... „ dozijn. „ 10.—
Arrowroot ... „ fl. „ —,50
Kantoor lampen (nieuw model) „ stuk „ 15.—
Stolpen. No. 1 *f* 12.–No. 2 *f* 11– No. 3 „ 10.—
Ballons ... „ 3.50
Onderballons ... „ 5.—
Champagne, wijn- en bitterglaasjes ... per dozijn. „ 4.—
Bierglazen ... per dozijn. „ 5.—
Vingerglazen ... „ „ „ 5.—
Vensterglas per kist ... „ 14.—
Blaauwe verw per blik van 25 ℔. „ 6.—
Menie per vaatje van 25 ℔. „ 8.50
Loodwit „ 50 „ „ 10.—
Lijnolie per **kelder** ... „ 16.—
Hagel in verschillende nummers per zak van 25 ℔ ... „ 9.—
Heeren sokken per dozijn *f* 4,50 à „ 5.—
Puike haring per vaatje van 12 stuks... „ 2,50
„ **do.** „ stopflesch van 18 stuks. „ 3,50
Compleete eetservicen voor 18 en 36 personen.

à Contant
BIJ
OEI MOOLIEM.
(1737) *Kampoong Kembang Djepoon.*

Bij den ondergeteekende in ruimen voorraad aanwezig:
Vergulde en bronzen
Pendules
Nacht-uurwerken.
Vriessche en andere **Hangklokken**
Gouden en zilveren **Patent-levers** en **Cylinders.**
Dames-horologien, Goudwerken, Horologie-makers gereedschappen.
Een bekwame horologie-maker is in zijne dienst, de reparatien worden ten spoedigsten voor **zeer matige** prijzen bewerkstelligd.
(1723) **M. H. HALEWIJN.**

FRANKRIJK.

— Een fransch officier werd in den slag van Solferino zwaar gekwetst en naar Brescia vervoerd, waar hem een been moest worden afgezet. De bijna stervende werd liefderijk opgenomen in een braaf huisgezin, waar de dochter des huizes hem met de grootste zorg verpleegde. Tusschen beide jonge lieden ontstond eene innige liefde; ongelukkig was het meisje niet bemiddeld; de officier zelf bezat geen vermogen en was kreupel. Toen koning Victor Emanuel dit voorval vernam, schonk hij dadelijk aan de bruid eene huwelijksgift, terwijl hij den bruidegom een pensioen verleende, tot dat zich een behoorlijke plaatsing zou voordoen. De *Moniteur*, die dit geval mededeelt, voegt er bij: En het mooiste van deze anecdote is, dat zij waar is.

— Een artikel van het *Journal de Frankfort*, heeft hier een diepen indruk gemaakt. Het moet eigenlijk dienen als antwoord op hetgeen door de *Patrie* en de *Constitutionnel* nopens eene europesche coalitie is gezegd. Het artikel echter heeft ten doel om de fransche regering schrik aan te jagen, daar het mededeelt dat er eene overeenstemming bestaat tusschen de verschillende groote mogendheden, waaronder zelfs Engenland, om hare gemeenschappelijke belangen, zoowel in het westen als in het oosten te beschermen. De coalitie bestaat dus nog niet, maar volgens het *Frankfortsche blad* zijn de elementen aanwezig om Napoleon III denzelfden wederstand als aan zijnen oom te bieden, indien hij dezelfde staatkunde zou willen volgen.

— De regering heeft aan eene commissie van ingenieurs en beambten der domeinen opgedragen de noodige toebereidselen te maken voor den verkoop van het uitgebreide bosch van Bondy van staatswege. Dit bosch zal alsnu in meer dan 1500 koopen worden verdeeld, die op dezelfde wijze als de overige domeinen van koning Lodewijk Philips, misschien reeds in de aanstaande week, zullen worden verkocht.

—De volgende koninklijke ontmoeting vindt men opgeteekend in sir Bernard Burkés *"Vicissitudes of families"*:

„Twee vreemdelingen, eene oude dame en een heer, wilden op eenen zekeren dag het klooster der fransche nonnen van de orde van Sacré Coeur bezigtigen en werden diensvolgens rondgeleid door eene der zusters. Het onderhoud was onderling zoo aangenaam geweest, dat bij het afscheid de personen elkanders naam vroegen, waaruit bleek dat de ex-koning Louis Philippe en de koningin Amelia, welke zich toen te Claremont ophielden, zich in gezelschap bevonden met Constance, de jongste dochter van Lucien Bonaparte en nicht van den keizer, de toenmalige president der republiek.

ITALIE.

— Men schrijft uit Rome, dat Mgr. de Mérode, minister van oorlog, naar Terni is vertrokken, ten einde met den generaal de Lamoricière te raadplegen. Deze laatste heeft aan zijne troepen tegen de maand October een inval op pauselijk grondgebied aangekondigd en neemt, met het oog op deze gebeurtenis alle noodzakelijke maatregelen. De vesting Ancona is door hem op eene geheel nieuwe wijze verstrekt. Bij de verdedigingswerken, welke haar van de landzijde beschermen en die in volmaaktt goeden stand verkeeren, heeft bij talrijke kustwerken gevoegd en geblindeerde batterijen opgeworpen, bestemd om den oorlogschepen het naderen te beletten. Deze batterijen en de weinige diepte van het vaarwater, waardoor de oorlogschepen genoodzaakt zijn vere van de kust te blijven, zullen de uitwerking van hun geschut aanmerkelijk verminderen.

— Te Turyn en Milaan zijn de eigenaars van paarden en wagens, bij openbare afkondiging, uitgenoodigd zich bij het ministerie van oorlog te vervoegen ten einde aldaar kennis te nemen van de maatregelen, die de regering heeft vastgesteld voor het geval dat er, bij het vervoer van legertreinen, geene genoegzame transportmiddelen beschikbaar zijn.

— De insurrectie heeft zich tot in de Marken en Umbria uitgebreid. De provisionele besturen hebben deputatien naar den koning gezonden. De kreet der insurgenten is, *lang leve Victor Emmanuel"!* In Umbria zijn de telegraafdraden en bruggen vernield. Uit Florence wordt berigt dat de generaal de Lamoricière gedreigd heeft om de stad Prugia in brand te steken, wanneer de inwoners in opstand kwamen. Verscheidene familien hebben die plaats verlaten. Uit Ferni verneemt men dat onder de Italiaansche officieren van het pausselijke leger een complot is gesmeed tegen de vreemdelingen, en dat de Fransche en Belgische officieren in gevaar verkeeren. Het is eene onwaarheid dat de Sardinische troepen de grenzen hebben overschreden; het gouvernement wacht antwoord op het den kardinaal Antonelli toegezonden ultimatum.

OOSTENRYK.

— In de nieuwsbladen komt een brief voor van een te Triëst gevestigd engelschman, het berigt inhoudende, dat genoemde stad te naauwernood aan een groot gevaar ontsnapt is. De zaak moet op het volgende nederkomen: Daar de oostenrijksche regering beducht was voor eene italiaansche demonstratie ter gelegenheid van 's keizers verjaardag, was het groote linieschip *Kaiser*, ten volle gewapend en uitgerust van Pola naar Triëst gezonden, om door zijne tegenwoordigheid de ontevredenen in bedwang te houden. Daags na de aankomst van de *Kaiser* te Triëst, ontvingen eenige familien in de stad naamlooze brieven, waarin zé werden uitgenoodigd den volgenden dag hare woningen niet te verlaten, daar het plan bestond een gedeelte der stad in de lucht te doen vliegen. De policie kon er niet in slagen den schrijver dier brieven op het spoor te komen. Den volgenden dag, toen er door den aartshertog Maximiliaan, ter eere van den verjaardag des keizers een collation op de *Kaiser* werd gegeven, vernam men eensklaps aan boord van genoemd schip een groot alarm, hetwelk door het volgende werd veroorzakt: de schildwacht, die bij de kruidkamer van het schip geplaatst, eenig gerucht in het houtwerk vernam, maakte alarm, hetgeen een onderzoek ten gevolge had, en alsnu ondekte men iemand, die op handen en voeten voortkroop, en door middel van een in het beschot der kruidkamer geboord gat, met een lont het buskruid wilde in brand steken, met het doel om het schip en al de zich aan boord bevindende personen in de lucht te doen springen; dat al de in de haven liggende schepen en het grootste gedeelte der stad groot gevaar zouden hebben geloopen, behoeft geen betoog. De schuldige, welke onmiddellijk gevat werd, maar door een pistoolschot een einde aan zijn leven wist te maken, was eerste luitenant aan boord van de *Kaiser*. Hij is te Triëst uit italiaansche ouders geboren en heet Mancra.

DUITSCHLAND.

— Te Pesth is men vrij algemeen van gevoelen, dat de gouverneur-generaal Benedek den keizer nog eens op het ernstige van den toestand zal wijzen en zijn ontslag indienen, indien zijne vertoogen tot opheffing van den voorloopigen toestand geen gehoor mogten vinden. Daar de aanbieding van zijn ontslag heeft plaats gehad, is er reden om te onderstellen, dat de vertoogen van den gouverneur-generaal geen ingang gevonden hebben.

— Men verneemt thans met meer zekerheid iets naders omtrent het gebeurde te Teplitz. Toen keizer Frans Josef en de prins-regent elkander ontmoetten, nam eerstgenoemde het woord, om zijn genoegen te betuigen over hunne bijeenkomst. Hij noemde dit eene gelukkige gebeurtenis, die voor het oog der geheele wereld het bewijs zou leveren, „dat aan ieder geschil tusschen Oostenrijk en Pruisen een einde was gekomen en de beide mogendheden voortaan geheel eenstemmig zouden handelen.” De prins-regent gaf daarop te kennen, dat hij een der beste vrienden van Oostenrijk was, maar dat zijne persoonlijke inzigten ondergeschikt waren aan de belangen van Pruisen en Duitschland. Hij verklaarde zich bereid om Oostenrijk te hulp te komen, maar daartoe geene verpligting op zich te kunnen nemen. Na deze wederzijdsche verklaring zijn eenige vraagstukken ter sprake gebragt, waarbij de ministers van buitenl. zaken werden uitgenoodigd om hunne zienswijze, betreffende de aanhangige kwestien, te doen kennen. Toen er gesproken werd over de redactie van een protocol, maakte de prins-regent de opmerking, dat de kwestien niet voldoende waren opgehelderd, om reeds het een of ander besluit te formuleren of bepaalde grondslagen aan te wijzen. Ten gevolge dezer opmerking, is er dan ook geen protocol opgemaakt.

— Men verzekert, dat het meer dan een bloot gerucht is geweest, dat Oostenrijk, in geval Garibaldi met zijne scharen het gebied van den Kerkelijken Staat betrad, aldaar troepen zou hebben doen binnenrukken, om in zamenwerking met het pauselijk leger den dictator te bestrijden. Dat plan zou verwezenlijkt zijn geworden, indien een inval mogt plaats grijpen, ware het niet dat men in de Teplitzer conferentie het beginsel der non-interventie had aangenomen.

— Voor eenige dagen had te Zurich het volgende koddige voorval plaats. Onder het groote aantal reizigers, dat met de stoomboot zich naar bedoelde stad begaf, bevond zich onder anderen een reiziger van wien in stilte werd verhaald, dat hij niemand anders was dan Garibaldi. Het spreekt van zelf dat aller blikken steeds op hem gerigt waren, zonder dat onze reiziger de redenen wist te verklaren waarom hij het voorwerp van aller oplettendheid was geworden. Bij het landen der boot werd ook de policie bekend gemaakt met het algemeene geheim, waarop een der agenten den beroemden vreemdeling beleefdelijk uitnoodigde om zich naar het stadhuis te begeven. Beide stapten daarop in een rijtuig en begaven zich, gevolgd door eene tallooze menigte nieuwsgierigen, naar het stadhuis. Hier bleek het tot groote teleurstelling der toegevloeide menigte, dat de gewaande Garibaldi een eenvoudig reiziger was, Schold geheeten, die een uitspanningsreisje door Zwitserland deed.

— Men schrijft uit Berlijn: —

De heer d' Auerswald, minister van staat, is bijna het slagtoffer geworden eener schromelijke onvoorzigtigheid. Hij was onder geneeskundige behandeling, en had zijn geneesheer hem voorgeschreven om van de wateren te Ems te drinken; door vergissing werd hem echter eene flesch gebragt waarin zich zwavelzuur bevond. Gelukkiglijk ontdekte hij de vergissing toen hij het glas aan den mond bragt, zoodat hij slechts even de lippen brandde. De prins-regent heeft hem op het hooren van het ongeval een bezoek gebragt.

TABAK.

GEBRUIK en MISBRUIK.

— De beroemde geneesheer Sir B. Brodie heeft in de *Times* een uitvoerig artikel doen opnemen omtrent het gebruik en misbruik van den tabak. Een elk die de gewoonte heeft om te rooken, hetwelk door Sir Brodie zoo ernstig wordt veroordeeld, zal met belangstelling dit stuk lezen. Het luidt aldus:

„Reeds verscheidene malen werd ik uitgenoodigd om mede te werken tot de poging om door het gouvernement eene commissie te doen aanwijzen, ten einde een onderzoek intestellen naar de gevolgen welke het tabakrooken na zich sleept. Ik weigerde hieraan gevolg te geven, om reden ik vermeende dat het gouvernement niet bij magte zou zijn om, hetzij door het uitvaardigen van eenige wet of door eenig ander middel, de conclusien uitvoerbaar te maken waartoe de commissie zou zijn geraakt. Desniettegenstaande ben ik overtuigd dat het onderwerp van niet weinig belang is, en wel waardig de ernstige overwegingen van een elk die belang stelt in het welzijn en de ontwikkeling der maatschappij. Het is daarom dat ik het waag u de volgende opmerkingen aantebieden.

De scherpe olie die in de tabak aanwezig is wordt door distillatie uit die plant verkregen, bij eene temperatuur boven het kookpunt. Een of twee droppelen van deze olie op den tong eener kat gelegd, zijn voldoende om het dier in weinige minuten tijds te doen sterven. In het bloed van den rooker moet eene zekere hoeveelheid van die olie aanwezig zijn, en wij mogen niet vooronderstellen dat de uitwerkselen daarvan zuiver negatief blijven. Nu deel ik niet de opinie van hen, die willen beweren dat onder alle omstandigheden, en hoe weinig men ook tabak moge rooken, die gewoonte steeds aftekeuren is. Het eerste uitwerksel van het tabaks-gebruik is dat het zenuwgestel er aangenaam door wordt aangedaan, en tevens in rust komt; het bevredigt den honger en neemt het onaangename gevoel weg veroorzaakt door ligchamelijke uitputting. De soldaat die den nacht moet doorbrengen in de loopgraven voor eene belegerde stad, en reikhalzend naar zijn ontbijt verlangt, wordt tevreden gesteld met een weinig tabak, en eveneens gaat het met den zeeman die de woedende elementen van eenen storm het hoofd moet bieden, met den arbeider die zwaar werk moet verrigten, enz. enz. Het gebruik eener sigaar of van eene pijp tabak mag in zoodanige gevallen niet alleen worden toegestaan, maar is zelfs zeer heilzaam te achten.

Het matige gebruik van den tabak verscheelt echter veel van het aanhoudend rooken, welke gewoonte in den tegenwoordigen tijd onder zekere klassen der maatschappij zoozeer is toegenomen. De gevolgen daarvan zijn zeer verscheiden, zoowel wegens het verschil in constitutie, als wegens verschil in levenswijze. De opmerkingen welke ik omtrent het onderwerp heb gemaakt, hebben mij tot de overtuiging gebragt dat er slechts weinig rookers zijn die niet vroeg of laat door het overmatige gebruik van tabak hebben te lijden. De gewoonste kenteekenen daarvan openbaren zich in eene verzwakking van het zenuwgestel. Een groot aantal habituele rookers worden lusteloos, loom, ongeschikt om eenige groote ligchaamsbeweging te nemen; anderen lijden aan eene verstomping der geestvermogens, zij hellen over tot hypochondrie, waarvan het rooken hen voor een oogenblik verlost om de kwaal later met te meer kracht te doen losbreken. Gewoonlijk verkeeren die menschen in eene gestadige zenuwachtige opgewondenheid welke, hoewel in veel ligter graad, hetzelfde is als de *delirium tremens* van dronkaards. Ik heb personen gekend welke, nu eens hier dan daar, veel te lijden hadden van zenuw-pijnen. Het ergste geval van dien aard dat ik immer heb opgemerkt was van eenen heer die door Dr. Bright en door mij is behandeld. Door het geheele ligchaam leed hij eene onophoudelijke pijn, en vooral 's nachts nam die zoo erg toe dat het hem onmogelijk was om eenige rust te genieten. De lijder, evenmin als zijn geneesheer, dachten er een oogenblik aan dat de kwaal te wijten was aan de gewoonte die de lijder had om sterk te rooken; hij hield daarmede op en beterde langzaam. Een beroemd heelmeester, die eene groote ondervinding heeft in oogziekten, gelooft dat vele verzwakkingen der oogen zijn toeteschrijven aan het overmatig rooken, en verhaalt een geval waarbij iemand die zeer zwakke oogen had geheel herstelde door het tabak-rooken te laten. Met gemak zou ik nog andere symptomen kunnen aantoonen, ten bewijze dat het zenuwgestel van den overmatigen rooker geschokt is; ik laat het echter liever over aan de ondervinding van elk rooker voor zich zelf, om nategaan welk effect het rooken op zijn gestel heeft.

De nadeelige gevolgen van den tabak bepalen zich echter niet alleen tot het zenuwgestel. In vele gevallen verliest men den eetlust, en de onvolmaakte staat der digestie openbaart zich alsdan spoedig door vermagering en verzwakking. Welke andere ziekten na verloop van tijd daaruit kunnen voortvloeijen, laat zich gemakkelijker gissen dan bepalen. Er zijn zoovele oorzaken in het menschelijke ligchaam welke meer of minder tot organieke veranderingen kunnen bijdragen, dat men slechts in enkele gevallen de ware oorzaak kan gissen waardoor eene doodelijke ziekte zich heeft geöpenbaard. Uit hetgeen ik heb opgemerkt, en daarbij de omstandigheden in aanmerking genomen, twijfel ik niet dat, wanneer wij juiste statistieke opgaven betreffende het onderwerp konden verkrijgen, wij zouden zien dat de onmatige rookers meer dan anderen aan ziekten onderhevig zijn.

Nu wordt dit wel eenigzins tegengesproken door het feit dat er personen zijn die zeer zwaar rooken en desniettegenstaande toch oud worden, ja zelfs altijd in het genot zijn geweest eener goede gezondheid; dezelfde uitzonderingen merkt men echter ook op bij hen die zich te veel overgeven aan het gebruik van sterke drank. In het eerste gedeelte dezer eeuw bepaalde zich het tabak-rooken alleen bij, wat men algemeen noemt, de lagere standen der maatschappij. Sedert de oorlog op het Spaansche schier-eiland, en toen de pijp werd verwisseld met de sigaar, toen onderging de zaak eene geheele verandering. De grootste rookers vindt men tegenwoordig niet meer onder hen die zware ligchamelijke arbeid moeten verrigten, maar onder hen die meer gunstig door het lot zijn bedeeld, die beter in de gelegenheid zijn geweest om eene goede éducatie te genieten, en van welke wij met regt mogen verwachten dat zij de meer ontwikkelde klasse der maatschappij vormen. En bepaalde zich die gewoonte nog maar tot volwassen mannen, maar zelfs de schooljongens rooken, eenigljk omdat zij denken dat zulks mannelijk en fatsoenlijk is; dikwijls ook geven hunne onderwijzers en voogden hen daarin een voorbeeld, en missen zij eene vriendelijke stem die hen waarschuwt voor de nadeelige gevolgen van het rooken, en dat vooral op eenen leeftijd waarin zij nog in hunne volle groeikracht zijn en de organen nog niet volledig zijn ontwikkeld. Deze opmerkingen hebben geheel betrekking op de rook-manie zooals die tegenwoordig bestaat.

Eene nog ernstiger kwestie blijft ons ter overweging over. Wat zal er het gevolg van zijn wanneer zich deze gewoonte ook tot volgende geslachten overplant? Het is maar al te waar dat de zeden der vaders op hunne kinderen en kinds- kinderen invloed oefenen. Het lot der roode Indianen van Amerika strekt ons daaromtrent tot waarschuwing. Een bekwaam Amerikaansch geneesheer geeft ons de volgende verklaring van de trapsgewijze uitsterving van dit merkwaardig volk: — *Een geslacht van hen verslaafde zich aan het gebruik van vuurwater (geestrijke drank). Zij kregen een ontaard en betrekkelijk dom kroost, hetwelk deszelfde ondeugende gewoonte van hunne ouders navolgde. Het daaruit voortspruitende geslacht ontaardde nog meer, en weldra zal het geheele ras hebben opgehouden te bestaan.* Ook kunnen wij eene leering trekken uit de geschiedenis van een ander volk hetwelk eenige eeuwen geleden, toen het de banier van Soliman den grooten volgde, de schrik van het christendom was, doch sedert dat volk zich meer aan het rooken van tabak heeft overgegeven dan eenige europesche natie, is het thans de lustelooze en krachtelooze Turken geworden, die door alle beschaafde natien met kleinachting worden aangezien. De gevolgen dus van het onmatig gebruik van sterke drank en van tabak naast elkander stellende, geloof ik mij niet te vergissen wanneer ik verklaar dat deze twee ondeugden trapsgewijs tot eenen staat van verdierlijking leiden.

De vergelijking der uitwerkselen van den tabak met die van sterke dranken leidt echter nog tot de beschouwing van eene veel grootere kwestie dan welke hierboven is uiteen gezet. In alle eeuwen is het steeds de gewoonte geweest om uit het plantenrijk eenige geestrijke voortbrengselen te verkrijgen, welke niet onmiddellijk tot voedsel dienden maar alleen eene prikkeling daarstelden. Tabak, alcohol, Indiaansche hennip, de kava van de Zuidzee-eilanders, de Paraguay thee, de koffij en zelfs de gewone thee behooren tot die cathegorie. Eene zoo algemeene neiging mag worden beschouwd als instinctmatig ingegeven, en er bestaan redenen genoeg om te vertrouwen dat, binnen zekere grenzen, de opvolging van het instinct zijn nut heeft. Wij mogen daarvan echter geen misbruik maken. Dit is een van de meest belangrijke stelregels die een verantwoordelijk man, zoowel in zijne eigene zaken als in die van anderen, moet volgen. Zelfs de zoo zachte thee en koffij zijn, te overmatig gebruikt, aftekeuren. Hoezeer moet dit dus niet het geval zijn met het gebruik van tabak en geestrijke dranken, daar deze niet alleen de ontaarding van den persoon zelve, maar ook die van volgende geslachten na zich sleept. Wanneer tabakrookers zich bij een matig gebruik daarvan bepalen, zullen zij zich zelven evenmin als anderen veel kwaad berokkenen; er bestaat echter altijd gevaar dat eene gewoonte tot uitspattingen leidt, en dit gevaar is nimmer zoo groot als juist bij hen die niet gedwongen zijn om steeds een werkzaam leven te moeten leiden. Zulke personen zijn maar al te zeer geneigd om in de keurige tabak die *zij* zich *kunnen* verschaffen, de afleiding te zoeken die zij meenen te behoeven, en doen dus voorzigtig wanneer zij in het geheel niet rooken.

SCHEEPSBERIGTEN.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
October. 30	Hamburgsche	Dorothea.	J. Gantschow.	Nederland over Batavia.
„ —	Ned. Ind.	Stoomschip Padang.	A. Guijot.	Batavia over Samarang.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Delftshaven.	Schaap.	In reparatie.	B. Kopersmit & Co.
„	Aegidia en Paulina.	Itz.	Amsterdam.	„ „ „ „
„	Helmers,	A. Ressen.	Onbepaald.	E. Ten Brinck & Co.
„	Hendrik Ido Ambacht.	S. Bijl.	Rotterdam.	„ „ „ „ „
„	Stad Gouda.	des Ruelles.	Onbepaald.	„ „ „ „ „
„	Prins Fred. der Nederl.	C. C. de Witt.	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
„	Amazone.	Abbink.	„	„ „ „
„	Ulijsses.		Nederland	„ „ „
„	Fearnot.	Fabritius.	Onbepaald.	B. J. van Eck & CO.
„	Joan.	La Seur.	Nederland,	„ „ „ „ „ „ „
Hamburg.	Dorothea.	Gantschow.	In Reparatie.	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
Engelsche	Annie Archibald.	John Turneij.	Onbepaald.	J. F. van Leeuwen & Co.
Nederlandsche	Maria Elisa.	M. van der Putte.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.
„	Mentor.	P. P. Duinker.	„	„ „ „ „
Nederlandsche	Bellatrix.	A. P. Sandberg.	Amsterdam.	Fraser Eaton & Co.
„	Salatiga.	H. G. Biesthorst.	Rotterdam.	Anemaet & Co.
Engelsche	Esther.	T. Osborne.	Europa.	Adam & Co.
Nederlandsche	Billiton.	Ten Zeldam Ganswijk.	Nederland.	Hill Brockman & Co.
Pruissische	van der Heijdt.	Neumann.	„	„ „ „ „
Nederlandsche	Joan Melchior Kemper.	Salm.	„	Mc Lennan & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 30sten October 1860.

AANVOER.

Van Batavia per het Ned. schip *Acadia*, gezagv. GERRIT GREEFKES. 450 staven ijzer, 12 krandjang aardewerk, ADAM & Co; 12 kisten manufacturen, MAC MILLAN MARTEN & Co; 32 suiker pannen, 1957 collies ijzer, 31 kisten manufacturen, 9 stuks machinerien, B. J. VAN ECK & Co; 83 kisten manufacturen, HILL BROEKMAN & Co; 19 krandjang aardewerk, B. J. VAN ECK & Co; 88 krandjang aardewerk, MC LENNAN & Co; 27 stuks ijzer, BAYER & Co; 25 collies diverse, ORDER; 7 kn. koopmanschappen, MATHIEU EBBS RUYS & Co; 1 rijtuig, ANEMAET & Co.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Siloesa*, gezagv. HADJIE ABD. MAJIT.
40 picols tabak, 40 picols tamarinde, GEZAGVOERDER.

Van Balie per de Ned. Ind. praauw *Tjemplon*, gezagv. ACHMAT.
3 koijangs rijst, 6 picols koffij, 8 picols was, TAN BOLIEN.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Hingan*, gezagv. INTJIK ABDUL ADJIES.
400 picols rijst, 19 zakken was, 18 picols koffij, 261 picols katjang, 70 picols kapas, 500 stuks kapmessen, 80 stuks tjapils, 360 stuks matten, TAN BINDJANG.

Van Riouw per de Ned. Ind. bark *Ingkie*, gezagv. OEIJ HOKHIEN.
204 krandjang, 236 zakken gambier, 32,12 picols peper, 2000 stuks planken, 4 vaten atal, 62 zakken jadang, 3 kisten paijong, 407 pakken aardewerk, GEZAGVOERDER.

Marktprijzen.

SUIKER *f* $15^3/_4$.—
RIJST (CARGA) *f* 130 @ *f* 145 —
Id. (WITTE) *f* 150 @ *f* 175.—
ARAK *f* 46.—
KADJANG MATTEN. *f* 9 —
ROTTING *f* 8 @ *f* 9.—
WISSELKOERS $101^1/_2$ @ 102%.—

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Donderdag 1sten November.
FEESTDAG VAN ALLE HEILIGEN.
De Hoogmis te 7 ure.
Eene stille dienst te $8^1/_2$ ure.
's Avonds 6 ure lof en preek.

Vrijdag den 2den November.
Gedachtenis der Overledenen.
De dienst om 7 ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO. TE SOERABAYA.